

AGHAGH UNIVERSITY OF SCIENCE
AND TECHNOLOGY

Nazwa modułu zajęć:	Własności fizyczne materiałów				
Rok akademicki:	2019/2020	Kod:	CIMT-1-223-s	Punkty ECTS:	3
Wydział:	Inżynierii Materiałowej i Ceramiki				
Kierunek:	Inżynieria Materiałowa	Specjalność:	—		
Poziom studiów:	Studia I stopnia	Forma studiów:	Stacjonarne		
Język wykładowy:	Polski	Profil:	Ogólnoakademicki (A)	Semestr:	2
Strona www:	—				
Prowadzący moduł:	dr hab. inż. Kowalski Kazimierz (kkowalsk@agh.edu.pl)				

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się dla modułu zajęć

Student zdobywa podstawową wiedzę na temat elektrycznych, magnetycznych, optycznych i cieplnych własności materiałów. Nabywa umiejętności wykonywania prostych obliczeń w tym zakresie.

Opis efektów uczenia się dla modułu zajęć

Kod MEU	Student, który zaliczył moduł zajęć zna i rozumie/potrafi/jest gotów do	Powiązania z KEU	Sposób weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w ramach poszczególnych form zajęć i dla całego modułu zajęć
Wiedza: zna i rozumie			
M_W001	Zna definicje parametrów fizycznych określających własności elektryczne, magnetyczne, optyczne i cieplne materiałów	IMT1A_W01	Kolokwium
M_W002	Potrafi powiązać własności elektryczne, magnetyczne, optyczne i cieplne materiału z jego składem chemicznym, rodzajem wiązań chemicznych i strukturą krystaliczną	IMT1A_W03	Kolokwium
M_W003	Zna i potrafi wytłumaczyć podstawowe modele fizyczne wyjaśniające własności elektryczne, magnetyczne, optyczne i cieplne materiałów	IMT1A_W03	Kolokwium
M_W004	Potrafi wytłumaczyć jakościowe zmiany wartości parametrów elektrycznych, magnetycznych, optycznych i cieplnych ze zmianą składu materiału i temperatury.	IMT1A_W03	Kolokwium

Umiejętności: potrafi			
M_U001	Potrafi na podstawie prostych modeli fizycznych obliczyć podstawowe parametry elektryczne, magnetyczne, optyczne i cieplne materiałów	IMT1A_W03	Kolokwium

Liczba godzin zajęć w ramach poszczególnych form zajęć

Suma	Forma zajęć dydaktycznych										
	Wykład	Ćwiczenia audytoryjne	Ćwiczenia laboratoryjne	Ćwiczenia projektowe	Konwersatorium	Zajęcia seminaryjne	Zajęcia praktyczne	Zajęcia terenowe	Zajęcia warsztatowe	Prace kontrolne i przejściowe	Lektorat
30	15	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Matryca kierunkowych efektów uczenia się w odniesieniu do form zajęć i sposobu zaliczenia, które pozwalają na ich uzyskanie

Kod MEU	Student, który zaliczył moduł zajęć zna i rozumie/potrafi/jest gotów do	Forma zajęć dydaktycznych										
		Wykład	Ćwiczenia audytoryjne	Ćwiczenia laboratoryjne	Ćwiczenia projektowe	Konwersatorium	Zajęcia seminaryjne	Zajęcia praktyczne	Zajęcia terenowe	Zajęcia warsztatowe	Prace kontrolne i przejściowe	Lektorat
Wiedza: zna i rozumie												
M_W001	Zna definicje parametrów fizycznych określających własności elektryczne, magnetyczne, optyczne i cieplne materiałów	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
M_W002	Potrafi powiązać własności elektryczne, magnetyczne, optyczne i cieplne materiału z jego składem chemicznym, rodzajem wiązań chemicznych i strukturą krystaliczną	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
M_W003	Zna i potrafi wytłumaczyć podstawowe modele fizyczne wyjaśniające własności elektryczne, magnetyczne, optyczne i cieplne materiałów	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
M_W004	Potrafi wytłumaczyć jakościowe zmiany wartości parametrów elektrycznych, magnetycznych, optycznych i cieplnych ze zmianą składu materiału i temperatury.	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Umiejętności: potrafi												

M_U001	Potrafi na podstawie prostych modeli fizycznych obliczyć podstawowe parametry elektryczne, magnetyczne, optyczne i cieplne materiałów	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Nakład pracy studenta (bilans punktów ECTS)

Forma aktywności studenta	Obciążenie studenta
Udział w zajęciach dydaktycznych/praktyka	30 godz
Przygotowanie do zajęć	30 godz
Samodzielne studiowanie tematyki zajęć	20 godz
Egzamin lub kolokwium zaliczeniowe	2 godz
Dodatkowe godziny kontaktowe	5 godz
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	87 godz
Punkty ECTS za moduł	3 ECTS

Pozostałe informacje

Szczegółowe treści kształcenia w ramach poszczególnych form zajęć (szczegółowy program wykładów i pozostałych zajęć)

Wykład

Własności elektryczne - pojęcia wstępne

Definicja parametrów elektrycznych: opór i przewodnictwo, ruchliwość ładunków. Klasyfikacja materiałów ze względu na własności elektryczne: metale, półprzewodniki i izolatory. Elektronowa struktura pasmowa materiałów: pasmo walencyjne, pasmo przewodnictwa, przerwa energetyczna, poziom Fermiego, statystyka Fermiego, wpływ wiązań chemicznych na własności elektryczne.

Przewodnictwo elektryczne materiałów

Metale: elektronowa teoria metali, prawo Ohma, zależność temperaturowa, efekt termoelektryczny. Półprzewodniki: dziury elektronowe, półprzewodniki samoistne i domieszkowane, donory i akceptory, półprzewodniki typu n i p, zależność temperaturowa przewodnictwa. Urządzenia półprzewodnikowe: złącza n-p, tranzystory, układy scalone. Przewodnictwo jonowe w ciele stałym – stałe elektrolity. Nadprzewodniki klasyczne i wysokotemperaturowe.

Własności dielektryków

Polaryzacja elektronowa, jonowa i dipolowa, indukcja elektryczna, przenikalność elektryczna, ferroelektryczność, elektrostrykcja, piezoelektryczność.

Własności magnetyczne

Pojęcia wstępne: pole magnetyczne, indukcja magnetyczna, przenikalność magnetyczna, podatność magnetyczna, moment magnetyczny, atom jako dipol magnetyczny. Diamagnetyzm. Paramagnetyzm.

Ferromagnetyzm, antyferromagnetyzm i ferrimagnetyzm

Struktura domenowa. Wpływ temperatury na własności magnetyczne – temperatura Curie i Neela. Pętla histerezy, ferromagnetyki miękkie i twarde. Magnetostrykcja.

Własności optyczne

Pojęcia wstępne: promieniowanie elektromagnetyczne – zakresy, dualizm korpuskularno-falowy. Oddziaływanie światła z materią: absorpcja i emisja, barwa kryształów, luminescencja, fotoprzewodnictwo, efekt fotowoltaiczny, efekt fotoelektryczny, dyfrakcja.

Własności termiczne

Metale: ciepło właściwe gazu elektronowego, przewodnictwo cieplne. Izolatory: ciepło właściwe fononów, przewodnictwo cieplne. Rozszerzalność termiczna.

Ćwiczenia audytoryjne

Struktura materiałów inżynierskich. Poziom struktury; struktura: atomu, krystaliczna, mikrostruktura i makrostruktura.

Rozwiązywanie prostych zadań i problemów z zakresu określonego tematem.

Rodzaje wiązań między atomami. Klasyfikacja materiałów inżynierskich ze względu na wiązania

Rozwiązywanie prostych zadań i problemów z zakresu określonego tematem.

Własności elektryczne

Rozwiązywanie prostych zadań i problemów z zakresu określonego tematem.

Własności magnetyczne

Rozwiązywanie prostych zadań i problemów z zakresu określonego tematem.

Własności optyczne

Rozwiązywanie prostych zadań i problemów z zakresu określonego tematem.

Własności termiczne

Rozwiązywanie prostych zadań i problemów z zakresu określonego tematem.

Metody i techniki kształcenia:

Wykład: Treści prezentowane na wykładzie są przekazywane w formie prezentacji multimedialnej w połączeniu z klasycznym wykładem tablicowym wzbogaconymi o pokazy odnoszące się do prezentowanych zagadnień.

Ćwiczenia audytoryjne: Podczas zajęć audytoryjnych studenci na tablicy rozwiązują zadane wcześniej problemy. Prowadzący na bieżąco dokonuje stosowanych wyjaśnień i moderuje dyskusję z grupą nad danym problemem.

Warunki i sposób zaliczenia poszczególnych form zajęć, w tym zasady zaliczeń poprawkowych, a także warunki dopuszczenia do egzaminu:

Podaje Prowadzący na pierwszych zajęciach w semestrze

Zasady udziału w poszczególnych zajęciach, ze wskazaniem, czy obecność studenta na zajęciach jest obowiązkowa:

Wykład:

– Obecność obowiązkowa: Nie

– Zasady udziału w zajęciach: Studenci uczestniczą w zajęciach poznając kolejne treści nauczania zgodnie z sylabusem przedmiotu. Studenci winni na bieżąco zadawać pytania i wyjaśniać wątpliwości. Rejestracja audiowizualna wykładu wymaga zgody prowadzącego.

Ćwiczenia audytoryjne:

- Obecność obowiązkowa: Tak

- Zasady udziału w zajęciach: Studenci przystępując do ćwiczeń są zobowiązani do przygotowania się w zakresie wskazanym każdorazowo przez prowadzącego (np. w formie zestawów zadań). Ocena pracy studenta może bazować na wypowiedziach ustnych lub pisemnych w formie kolokwium, co zgodnie z regulaminem studiów AGH przekłada się na ocenę końcową z tej formy zajęć.

Sposób obliczania oceny końcowej

ocena z zaliczenia ćwiczeń audytoryjnych x 0,5 + ocena z kolokwium sprawdzającego wiedzę zdobytą na wykładach x 0,5

Sposób i tryb wyrównywania zaległości powstałych wskutek nieobecności studenta na zajęciach:

Podaje Prowadzący na pierwszych zajęciach w semestrze

Wymagania wstępne i dodatkowe, z uwzględnieniem sekwencyjności modułów

brak

Zalecana literatura i pomoce naukowe

1. Marek Blicharski, "Wstęp do inżynierii materiałowej", rozdz. 1-3 i 14-17, WNT Warszawa
2. K. Przybyłowicz i J. Przybyłowicz, "Materiałoznawstwo w pytaniach i odpowiedziach", rozdz. 1-3, WNT Warszawa
3. C. Kittel. "Wstęp do fizyki ciała stałego", PWN Warszawa

Publikacje naukowe osób prowadzących zajęcia związane z tematyką modułu

<http://www.bpp.agh.edu.pl/>

1. A. Trenczek-Zajęc, K. Kowalski, K. Zakrzewska, M. Radecka, Nitrogen-doped titanium dioxide – Characterization of structural and optical properties, *Material Research Bulletin* 44 (2009) 1547-1552
2. T. Korzeniak, K. Stadnicka, R. Pełka, M. Bałanda, K. Tomala, K. Kowalski, B. Sieklucka, An unprecedented copper(I,II) octacyanotungstate(V) 2-D network: crystal structure and magnetism of $[\text{CuII}(\text{tren})]\{\text{CuI}[\text{WV}/\text{acronym}>8]\}1.5\text{H}_2\text{O}$, *Chem. Commun.* (2005) 2939-2941
3. K. Kowalski, M. Ijjaali, T. Bąk, B. Dupré, J. Nowotny, M. Rękas, C. C. Sorrell and Y. Zhao, Electrical properties of Nb doped BaTiO_3 , *J. Phys. Chem. Solids* 62 (2001) 543-551
4. G. Borchardt, K. Kowalski, J. Nowotny, M. Rękas and W. Weppner, Thermopower and Electrical Conductivity of Singlecrystalline and Polycrystalline CoO , *J. Europ. Ceram. Soc.* 14 (1994) 369-376
5. B. Dupré, Ch. Gleitzer, K. Kowalski and J. Nowotny, Electrical Properties of CoO Films, *International Ceramic Monographs, Vol. 1, No 1 and 2, Proceedings of the International Ceramics Conference, Austceram 94, 25-27 July 1994, C. C. Sorrell and A. J. Ruys (Eds.), Australasian Ceramic Society, Sydney, Australia, p. 492-497*

Informacje dodatkowe

Brak